

Aanschouw het Laatste Oordeel met eigen ogen

Ondertekening en fotokopie naast elkaar in Pieterskerk

LEIDEN - Onlangs is een fotomontage van de ondertekening van het Laatste Oordeel verhuisd naar de Pieterskerk Leiden. De ondertekening op het zestiende-eeuwse drieluik werd zichtbaar met behulp van een speciale fotografische techniek, de zogenoemde infraroodreflectografie. Uit de gedetailleerde ondertekening blijkt Lucas' uitzonderlijke talent, niet alleen als schilder maar ook als tekenaar.

Het drieluik met het Laatste Oor-

De fotomontage van de ondertekening van het 'Laatste Oordeel' is verhuisd van Museum De Lakenhal naar de Pieterskerk (Foto: pr/Hielco Kuipers).

deel van Lucas van Leyden (Leiden ca. 1494-1533) staat tot 2019 opgesteld op de eregalerij in het Rijksmuseum vanwege een ingrijpende restauratie en uitbreiding van Museum De Lakenhal. Het immense schilderij uit 1527 geldt als een van de hoogtepunten van de Renaissance in de Noordelijke Nederlanden. Lucas schilderde het Laatste Oordeel in opdracht van

de kinderen van Claes Dirksz. van Swieten, een vermogende houthandelaar en burgemeester van Leiden, ter plaatsing bij zijn graf in de Pieterskerk. De binnenzijde toont het Laatste Oordeel en de buitenzijde de heiligen Petrus en Paulus. In de Pieterskerk hangt sinds 2011 een fotokopie van het Laatste Oordeel. Lucas bracht de ondertekening van het Laatste Oordeel direct aan op de

witte plamuurlaag die het ruwe hout bedekt. De ondertekening in zwart krijt was bedoeld als leidraad tijdens het schilderen. Binnen de contouren van de hoofdvormen van de compositie gebruikte Lucas arceringen om schaduw aan te geven in de vleeskleurige partijen en in de kleding. Voor de donkerste delen gebruikte hij kruisarceringen. Ook bracht hij wassing aan met verdunde zwarte verf, bedoeld als ondermodellering van de uiteindelijke verflaag.

Wordingsproces

De infraroodreflectografie (IRR) is ontwikkeld in de jaren 1970 en werd voor het eerst toegepast op het Laatste Oordeel. De ondertekening geeft inzicht in het wordingsproces van

een specifiek kunstwerk en is vaak van belang bij restauraties. Het drieluik met het Laatste Oordeel is recent opnieuw gefotografeerd, waarbij voor het eerst de voorstellingen volledig gescand konden worden. De IRR-fotomontage is uitgevoerd door het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, in samenwerking met het Rijksmuseum en Museum De Lakenhal.

Bewonder

Bewonder de ondertekening en fotokopie van het Laatste Oordeel met eigen ogen! De Pieterskerk Leiden is dagelijks geopend van 11.00 tot 18.00 uur, tenzij er evenementen gepland staan. Voor meer info: www.pieterskerk.com/bezoek-de-pieterskerk. ●